

Dr. sc. Alena JURIĆ, izvanredna profesorica
Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru
alena.juric@pf.sum.ba

UDK: 347.241 : 341.645 (4)
Primljeno: 13. travnja 2022.
Prihvaćen: 23. svibnja 2022.
Prethodno priopćenje

Maja MIJATOVIĆ, asistentica
Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru
maja.mijatovic@pf.sum.ba

ZAŠTITA OD BUKE U KONTEKSTU ČLANKA 8. EUROPSKE KONVENCIJE S POSEBNIM OSVRTOM NA GRAĐANSKOPRAVNU ZAŠTITU

Sažetak: U ovom radu istražena su relevantna shvaćanja Europskog suda za ljudska prava po pitanju povrede članka 8. Europske konvencije u kontekstu zaštite od buke. Europski sud za ljudska prava, prilikom odlučivanja, stvara standard kojeg bi trebale primijeniti države potpisnice Europske konvencije, zbog čega je važno istražiti ista na konkretnim primjerima u praksi. Prekomjerna buka, odnosno onečišćenje bukom velik je zdravstveni, društveni i ekološki problem. Buka iz okoliša, posebice buka cestovnog prometa utječe na zdravlje i dobrobit velikog broja ljudi. Budući da okoliš ne poznaje granice, suradnja u implementaciji zajedničkih standarda po pitanju zaštite od buke je u interesu svijeta. Do povrede članka 8. Europske konvencije, u kontekstu zaštite od buke, može doći u slučajevima koji se kvalificiraju kao značajno smanjenje mogućnosti da se uživa privatni i obiteljski život, odnosno kao povrede doma. Pravnu zaštitu doma Europski sud za ljudska prava je u praksi učinio komplementarnom zaštitu prava vlasništva i drugih imovinskih interesa koji su zajamčeni člankom 1. Protokola br. 1 uz Europsku konvenciju. U radu je istraženo što je do sada učinjeno po pitanju zaštite od buke te što se još može učiniti kako bi se spriječile njene štetne posljedice.

Gljučne riječi: buka, imisije, čl. 8. Europske konvencije, pravo na privatni i obiteljski život, pravo na dom, pravo na zdrav okoliš, pravo na zdravlje

1. Uvod

Prekomjerna buka, odnosno onečišćenje bukom velik je zdravstveni, društveni i ekološki problem. Buka iz okoliša, posebice buka cestovnog prometa utječe na zdravlje i dobrobit velikog broja ljudi. Budući da su imisije općenito, a samim time i buka, značajne kao faktor zagađivanja životne sredine, njima se ne ugrožava samo pravo vlasništva nego se može ugroziti i pravo na zdravlje onih osoba koje su im izložene. Tako, primjerice, uznemiravanje bukom bi moglo dovesti do povrede prava na duševno zdravlje kada oštećenik izgubi svoj duševni mir.¹ Ometanje spavanja bukom se može, također, kvalificirati kao oštećenje zdravlja.² Međutim, uznemiravanje bukom

¹ Stoga bi pravo na pravičnu novčanu naknadu pripadalo oštećenicima zbog buke koja dolazi iz ugostiteljskog objekta, ali samo ako ona prelazi uobičajene granice. Zato bi bilo potrebno, u svakom konkretnom slučaju, utvrditi koje su uobičajene, dakle, dopuštene granice buke u određenom naselju ili ulici i u kritično vrijeme (noću) te kojim stupnjem (jačinom) tuženik – štetnik, odnosno odgovorna osoba svojim postupcima izaziva buku koja prelazi uobičajene granice i u koje vrijeme i koliko dugo takvo uznemiravanje traje. V. praksu Vs u primjeni čl. 200 ZOO/91: odluke Rev-1180/89 od 6.12.1989. Izv. i Rev-1280/89 od 6.12.1989. Izv., prema: Crnić, I., Odšteno pravo, Zgombić & Partneri, Zagreb, 2008., str. 574.

² Ti se primjeri širokog tumačenja oštećenja zdravlja mogu naći u njemačkoj judikaturi. V. Klarić, P., Odšteno pravo, Narodne novine, Zagreb, 1995, str. 255. prema: Čolaković, M., Pravo na